

Mo:fo:s agel we Fol eyo: Tesalonaika kaluka:isalemo:wo: iliga:fo: To we tamina agelema

Fol eyo: mo:fo:s we tilidabu kaluka:isale Tesalonaika amisa:n a:namilo: sab o:mo: sa:sa:liga:fo: Tesalonaika amisa:n a:no: Masedonia hen us a:na a:lab. Ho:len Fol eyo: Filibai amisa:n ta:ta:sa:ga:, Tesalonaika ha:na:ga:yo:, sa:so: a:na mo:mo:do: (Iliga:felo: 17.1-9) Fol eyo: to nafa a:no: Tesalonaika kaluka:isalemo:wo: widabikiyo:, iliyo: Fol elo: sa:lab a:no: kudu ha:nabiki, Yu kaluwo: ba:da:sa:ga: gadiaki, Folo: Tesalonaika heno: ta:ta:ga: ane.

Tif amio: Folo: Kolin amisa:n a:na ha:na:ga: sabikiyo:, egeledo: nanogdo: dian kalu Timoti a:no: Foldo:wa ha:na:ga: fa:la:dowaki, hida:yo: Tesalonaika sa:s a:namilo: fa:la:dowab a:no: ko:lo: sio:.

Fol eyo: Timoti elo: to sa:lab a:no: da:da:sa:ga:yo:, Folo: Saileso: Timotiyo: iliyo: tilidabu kaluka:isale Tesalonaika sa:s a:namilo: sab a:no: halale alitaki, mo:fo:s we a:na sa:sa:liga:fo:

Tesalonaika tilidabu kaluka:isaleyo: man nafa kudu ha:nab a:no: da:da:sa:ga:, Fol e sagalo: alan dow:a:sa:ga:, a:na sa:sa:liga:fo:.

To nowo: we. Tesalonaika tilidabu kaluka:isale a:no: Ya:su Keliso a:ma:la:lo: mia:nigab a:no: dinafa fanda asuluma:ki, Fol eyo: mo:fo:s we imo:wo: sa:sa:liga:fo:.

A:la:ta:ga: Tesalonaika kaluka:isale ililo: dabu ba:ba:yo: we. Nowo: we, Ya:suwo: a:ma:la:yo: semo: yalikiyo:, tilidabu kalu sowo: a:no:, e dasilia:ga:, mela:no:wo: doma:ibele? Nowo: we, Ya:su Kelisowo: ho:leno: iga:sa mia:iba? Iliyo: a:la:dabu ba:dabiki, Ya:su mia:no: yasi si-likiyo: iyo: ha:sa siliki, ili tilidabuwo: halale dofo:melea:ki, ililo: dabu ba:ba: a:no: ko:lo: fanda sa:laki, mo:fo:s we a:na sa:sa:liga:fo:.

¹ Fol ne, Sailaso:, Timotiyo: niliyo: to we sa:sa:lakiyo:, Do Gode o:lia: Alan Ya:su Keliso o:lia:ma: kaluka:isale, Tesalonaika sa:s usamilo: sab o:mo: sa:sa:liga:to:l. Godeya: ene kanulo: o:lia: ha:sa mesa:no: man a:no:lia:yo: gi o:lia: dofo:melea:ki, Godemo: dulugu so:lo:l.

² Ho:leno: tambo niliyo: gio: ko:lo: Godemo: dulugu sa:lakiyo:, mada o:m a:la:sa:la:sen.

³ Giliyo: tili da:da:ga: man nafale dimida:sen, a:la:ta:ga: nol o:lia:yo: ha:fo: disa:laki, iyo: asuwa:ta:sen, a:la:ta:ga: Ya:su Kelisowo: hendele a:ma:la: mia:nigab a:la:bo: giliyo: tilida:da:sa:ga:, yasila:lab ko:lo: halale kagaya:sen. Niliyo: gililo: dimido: a:no: asula:liki, Do Godemo: mada o:m a:la:sa:la:sen.

⁴⁻⁶ Godeya: to nafa a:no: gilo:wa fa:la:dowabikiyo:, to mosole ko:lo: fa:la:dowo:ma. To a:no: niliyo: hendele tilida:da:sa:ga:, halale widakiyo:, Godeya: ene halaido: o:lia: Mama Malilo: enedo: o:lia:yo: mio:. A:la:ta:ga: niliyo: gi o:lia: silikiyo:, gio: asuwa:foma:kiyo:, nililo: man nafale dimido: a:no: giliyo: asulufo:lab. Alan Ya:su o:lia: nililo: man nafale dimido:

aumbo: giliyo: kudu ane. Giliyo: hida:yo:wo: alan di ko:sega Mama Malilo: a:ma: sagalo:wa ilikiyo:, Ene to nafa a:no: sagala:liki dabu. A:la:fo:ko:lo: ni naoi, Godeya:lo: asula:lab kaluka:isale gi a:na enedo: da:fe alifelo:wo: o:m niliyo: a:la:asulo:. A:la:ta:ga: niliyo: Godemo:wo: mada o:m a:la:sala:sen. ⁷ Giliyo: a:la:dimido: ko:lo:, o:go: tilidabu kaluka:isale Masedonia hen o:lia: Akaya hen a:namilo: sab tambo a:ma:yo: gililo: man nafale dimido: a:no: asula:liki, gio: kudu ha:nab. ⁸ A:la:dimida:i ha:nab ko:lo: Alana: towo: geya handalota:ga:, Masedonia hen o:lia: Akaya hen o:lia:ya ane komba. Ko:sega gililo: Gode amilo: tilidabu to a:no: heno: nololo: da:da:li ha:nab ko:lo: niliyo: gililo: tilidabu a:no: ko:lo: a:sa:ma:no:wo: mo:lido:. ⁹ Mo:wo: gililo: dimido: a:no: ko:lo: ililo: nemo:lo: malolo:meyo: we. Nio: gelo:wa fa:la:dowo: amio: tililiale. A:la:ta:ga: giliyo: madali godeyo: ta:ta:ga:, Gode mela:no:lelo: a:lab a:no: tilida:da:sa:ga:, Ene nanogo: dimidale. ¹⁰ A:la:ta:ga: Godeya: Inso: ko:lo: a:ma:la: mia:no: a:no: giliyo: yasila:labeka: a:la:bo:, iliyo: nemo:wo: malolo: me ko:lo: so:lo:l. Godeya: Inso: Ya:su e sowa:sa:ga: a:ma:la: a:dasilia:ga: Hebene sab. A:la:ta:ga: nio: Godeya:lo: gadia:sa:ga: wa:ldo: dimiab a:namio: diabena:ki, Ya:suwa:yo: nio: a:ma:la: gasila:sen.

2

Fol elo: Tesalonaikalo: dimido:wo: we

¹ Ni nao i, nio: gelo:wa ya:sa:ga: ilikilo: nanog dimido: a:no: mo:wala:. ² Nio: Filibai siliki, gilo:wa o:mia:no: amio:, kaluka:isaley:lo: nimo:lo:

dikidiakilo: dio:ge sio: a:no: gio: asulo:. Ko:sega
 nili Godeya:yo: nio: asufa: ko:lo: kalu nolba:yo:
 nimo:wo: gis alan dowabikiyo:, nio: mo:tagilaki
 Godeya: to nafa a:no: gimo:wo: ka wido:l.
³ Niliyo: to widakiyo:, towo: halayo: mo:widaki,
 asulo:wo: nowa dia:fo:likiy: mo:widol, a:la:ta:ga:
 dikidakiyo: mo:widol. ⁴ A:la:do: mo:go: ko:lo:,
 Godeya: to nafayo: sama:kiyo:, Eyo: nio:
 dibebea:sa:ga: da:feyo: ko:lo: nio: elo: asulo:
 o:leaumbo: hendele wida:sen. A:la:fo:ko:lo:
 niliyo: kaluka:isaleyo: ko:lo: sagale alitaki
 wido:ma. Gode nili asulo:lo: dibibiakilo: bo:fo:lab
 a:no: ko:lo: sagale alita:sen. ⁵ Niliyo: kelego:
 gililo: da:lab a:no: mo:meselaka susululakiyo:,
 gimo:wo: mo:kai a:la: sa:la:sen. Man nililo:
 dimida:sen a:no: giliyo: asulab a:la:ta:ga:, Gode
 elo: mada asulufo:lab. ⁶⁻⁷ Giliyo:lo: a:la:ta:ga: kalu
 nolba:yo:lo: nio: wabulu sama:kiyo: mo:kedo:.
 Kelisowa:lo: iliga:felo: kaluwo: ni ko:lo:, giliyo:
 nio: tilido:ma:kiyo: o:li sa:ma:no: dowo: ko:sega,
 a:la:do: mo:gaki, gi o:lia: sen amio:, nio: ha:sa
 siliki, anowa:lo: so:wa galin ko:lo: bo:fo:lowan
 o:ngo: dow:sen. ⁸ Nio: gimo:wo: mada ha:fo:wo:
 disa: ko:lo:, Godeya: to nafayo: gimo: sa:ma:no:wo:
 sagalo:. A:la:ta:ga: niliyo: gio: ko:lo: mada
 kanulakiyo:, nili mela:no:wo: o:li walema:no:.
⁹ Ni nao i, nililo: halaido: nanog dimido: a:no:
 gio: mada asulo: ko:lo:lab. Niliyo: Godeya: to
 nafa gimo:lo: wida:len amio:, ni tili doma:no:wo:
 gio: kele asulabena:kiyo:, niliyo: ho:lenowo:lo:,
 nuluwo:lo: nanogo: dia:len.

¹⁰ Nio: tilidabu kaluka:isale gi o:lia: silikiyo:, nio:
 malilo: man o:lia: digalo: man o:lia: dimidaki, kalu

nolba:yo: hala dimido: a:la:bo: mo:sama:ki dimida:sen. Gio:lo: Godeya:lo: man nilo: dimido: a:no: ba:da:sa:ga: asulo:. ¹¹ Iyaya:lo: ene so:wa asulakilo: tilidowan aumbo:, niliyo: gena:li gena:li a:la: bo:fo:len, a:la:bo: gio: asulo:. ¹² A:la:do: dimida:len a:namio:, giliyo: Godeya:lo: asulab man aumb dimidama:kiyo:, niliyo: gio: halale alitaki, nofolo: towo: sa:la:liki, towo: halaido: wida:len. Mo:wo: Godeya: ene ho: alan usa mesea:ki a:la:ta:ga:, Elo: bo:fo:lowan kaluka:isale o:lia: usa doma:ki, Gode Eyo: gio: ho:idab.

¹³ Niliyo: Godeya: to wida:len amio:, gio: kaluwa: tole sa:lab a:la:bo: mo:da:daki, Godeya: ene to hendele sa:labolo:b a:la: da:da:sa:ga: tilidabu ko:lo:, niliyo: Godemo:wo: mada o:m a:la:bo: wa:ka a:la: sa:la:len. A:la:fo:ko:lo: Godeya: to a:no:, tilidabu kaluka:isale gi usa do:waki, nanogo: dia:b. ¹⁴ Ni nao i, Keliso kaluka:isale, Yudia hen amilo: sa:sen o:mo:wo:lo: hida:yo: fa:la:dowo: aumbo:, gimo:wo:lo: o:leo:ngo: ka di. Yu kaluwa:lo: hida:yo: imo:lo: dimi o:leaumbo:, giiasi kaluwa:yo: gimo:wo:lo: hida:yo:wo: a:la:dimi. ¹⁵⁻¹⁶ Ya:su Alan o:lia: Godeya: dinali sa:lan kalu nolo:lo: Yu kalu i a:ma:yo: sanale. A:la:ta:ga: i a:ma:yo: nio:lo: o:lu ga:fela:sen. Niliyo: Yu kaluka:isalemayo: wida:la:ga: dowab amio:, Godeya:yo: iyo: gasiliabena:kiyo:, Yu kalu i a:ma:yo: nililo: sa:ma:no:wo: ka:ma:no: a:la:li keto:. Ililo: a:la:do: dimido: a:ma:yo: Godeyo: ko:lo: mo:be alifa:, a:la:ta:ga: kaluka:isale tambomo:wo: giso: alan dowasen. Inin mogago: dimida:len a:namio:, dibida:i ya:la:ga: wa:litab ko:lo: Godeya:lo: gadio: wa:l a:no: inibo: o:go:

dimiab ko:m.

Fol eyo: Tesalonaika kaluwo: wa:ka ba:ba:no: asulo:.

¹⁷ Ni nao i, tamin amio: Yu kaluwa:lo: hida:yo: dimi a:namio:, na:no: do:mo:wa:yo: alobanaga:ta:ga: ane ko:sega, asulo:wo: imilise o:dofolikiyo:, gio: wa:ka galima:no: a:la:liki, niliyo: togo: mada keda:len. ¹⁸ Nio: gelo:wa mia:no: asulo:. No:no:n ne gelo:wa mia:no: asulaki, togo: keda:len ko:sega Setene eyo: nio: ka:la:lab.

¹⁹ Nili Alan Ya:su e yalikiyo:, nio: e wo:lokana kagayakiyo:, nilo: halale kagama:no:wo: a:la:ta:ga: nilo: sagale alifa:no:wo: a:la:ta:ga: nilo: nanogo: dimida:sa:ga: tinio: a:la:likilo: boba a:no: o:ba? Kaluka:isale gi o:m. ²⁰ Giliyo: ni ko:lo: wabuda sagale alitakiyo:, hendeleyo: gi dowab.

3

Timoti e Tesalonaika iliga:fo:.

¹⁻² Niliyo: gio: ba:ba:no: alan asula:li ha:na:la:ga:yo:, na:no: Atens amisa:n a:na siliki, Timotiyo: gilo:wa iliga:fa:no: a:la:liki nenela:sa:ga: saefa:. Nili nao Timoti, Gode o:lia: nanog diakilo:, Ya:su Kelisowa: to nafalo: wida:li sia:seno: e. A:la:fo:ko:lo: tilidabu gililo:wo: halale alitakiyo:, gio: halaido: ha:na:melea:kiyo:, Timotiyo: gilo:wa iliga:fo:. ³ Hida:yo: gililo: diab koma:yo:, tilidabu gililo:wo: babalelabena:ki, Timotiyo: gelo:wa iliga:fo:. Hida:yo: wengo:wo: Gode eyo: nimo: dima:ki da:feyo:lo:b a:la:bo: gio: asulo:. ⁴ Hendele, nio: gi o:lia: sen amio:, hida:yo:wo: nilo: amio:

fa:la:doma:ib a:la:bo: gimo:wo: sa:la:len ko:lo:
 ninindo: sa:la:len aumbo: fa:la:dowab a:no:
 gio: asulab. ⁵ A:no: ko:lo: asulakiyo:, niyo:
 mo: yasilima:no: dowo:lo:biki, Timotiyo: gi
 tilidabuwo: fanda bo:ba:kiyo:, gelo:wa iliga:fo:ko.
 Ni asulakiyo:, Setene e gilo:wa fa:la:dowa:sa:ga:
 tilidabu gililo:wo: da:feyo:lalega, nilido: nanog
 di a:no: o:ngo: malo:ngo: fa:la:doma:ibele,
 a:la:asulaki tagilo:.

To nafayo: Timoti eyo: a:ma:la:bo: dia:mio:

⁶ A:la:fo:ko:lo: Timoti e gilo: amilo: seno:
 ta:ta:ga:, o:go: nilo: wena fa:la:dowakiyo:, gilo:
 tilidabu o:lia: ha:fo: disa:la:sen man a:no:lia:yo:
 nimo:wo: mada towo: nafa ko:lo: malolo: miab.
 Giliyo: nio: asula:likiyo:, sagalo:wo: alan dowasen
 ko:lo:, gio: misio: bo:bo:losa: a:la:do: nililo:
 asula:sen aumbo:, giliyo:lo: nio: bo:bo:losa:
 a:la:asula:senka: a:la:liki, Timoti eyo: nimo:wo:
 malolo: miabe.

⁷ Ni nao i, niliyo: to a:no: dabu ko:lo: nio: nagalo:
 o:lia: hida:yo: alan o:lia:lo: ba:dab us a:namio:
 tilidabu gililo:wo: halaido: a:lab koma:yo: nio:
 ko:lo: halale alitakigab. ⁸ Gio: Kalu Alan o:lia:
 oga:dita:ga: halaido: kagafo:lab ko:lo:, nio: o:go:
 mela:no:wo: nafale ko:lo: dio:l. ⁹ Giliyo: nio: mada
 alan sagale alifa: ko:lo:, niliyo: Godeya:lo: wabu-
 lusa:lakiyo: emo:wo: mada o:m a:la:sa:la:sen a:no:
 ko:mba. ¹⁰ Gio: wa:kabiyo: a:ba:ba:no: a:lakiyo:,
 gili tilidabuwo: a:halale alifoma:kiyo:, nuluwo:lo:
 ho:lenowo:lo: niliyo: Godemo:wo: towo: sa:la:len.

¹¹ A:la:fo:ko:lo: o:go: gio: ba:ba: mia:no:
 a:la:likiyo:, Do Gode o:lia: nili Alan Ya:su

o:lia:ma:yo: togo: dinafa walama:ki, niliyo: dulugu so:lo:l.

¹² Nililo: gimo:lo: ha:fo: disa:la:sen man a:no: ko:lo: anayab o:leaumbo:, gegelebo:lo: a:la:ta:ga: nol o:lia:lo: ha:fo: disa:lan man a:no:lo: wa:lita:ga: alalia:ga: hamana:ki, Godemo: dulugu so:lo:l.

¹³ A:la:fo:lalikiyo:, Godeya:yo: asulo: gililo:wo: halale alita:len ko:lo:, Ya:su Alan o:lia: ene malilo: kaluka:isale tambo o:lia:lo: yab amio:, gio: hala dimido:wo: aundo:ma dowaki, malilo: elena bo:ba:ki, dulugu so:lo:l.

4

Godeya:lo: asulab man a:no: kudu hamana.

¹ Ni nao i, to nolo: a:sa:ma:nigo:l. Godelo: sagalema:no: man a:no: giliyo: kudu hamana:ki, niliyo: tamin amio: gimo:wo: wido: ko:lo:, gio: kudu ha:na:lab. Ko:sega o:go: gio: man a:no: wa:ka halale a:kudu ha:na: melea:ki, Ya:su Alana: wi amio: niliyo: to a:no: wa:ka halale so:lo:l.

² Nilo: Ya:su Alana: wi amio: to ko:lo: fanda wido: a:ho: giliyo: asulo:. ³ Godeya:lo: asulab aumbo: we. Gio: Godeya: eno:le dowaki, digalo: dowa:bi. Gio: uwo:wo: dia:so:bo. ⁴ Gio: malilo: man o:lia: digalo: man a:no:lia:yo: kudu ha:naki, ginin asulo: a:no: tilidowa:bi. ⁵ Ha:la: kaluka:isaley: Godeyo: mo:asulaki, inin uwo: dia:no: asulab aundo: kudu ha:na:sen a:la:bo: gio: dimida:so:bo.

⁶ A:la:gakiyo:, giliyo: Keliso gao nowo:mbo:wo: mogago:wo: mo:dimidaki, a:la:ta:ga: inin ingayo: afa dia:so:bo. Kalu abeyo: man mogago:lo: dimidab a:no: Godeya:yo: e falasila:ma:ib a:la:bo: niliyo: tamina hagugu sio:. ⁷ Mo:wo: Godeya:yo:

nio: man mogago: dimidama:ki ho:idо:ma. Eyo:
 nio: man digalo: kudu ha:na:sa:ga:, malilo:le
 doma:ki ho:idо:. ⁸ A:la:fo:ko:lo: kalu abeyo: to
 nilo: wido:l welo: gola ba:dab a:но:, kaluwa:
 towo: ko:lo: gola ba:daba. Malilo: Mama gimo:lo:
 dimia:sen Gode E ko:lo: gola ba:dab.

⁹ Godeya:yo: gegeledo: ha:fo: disa:ma:no: man
 a:но: gininbo:wo: wido: ko:lo: nio: to a:но: wa:ka
 sa:sa:lema:no:wo: aundo:ma. ¹⁰ Hendele, gio:
 Masedonia hen amilo: nao o:lia: nado o:lia:
 ko:lo: Keliso sab a:но: tambomo:wo: ha:fo:wo:
 disa:la:sen. Ko:sega ni nao i, gio: man a:но:
 wa:ka halale a:kudu ha:na:melea:kiyo:, niliyo:
 gimo:wo: halale so:lo:l. ¹¹ Gio: ha:sa mesa:no: man
 a:но: ko:lo: kudu ha:na:bi. Gio: kelego: nomalо:
 dimidabo: mo:sa:laki, kelego: go:но:ndo:wo: di-
 nafa tilidowa:bi. Gio: bo:sulakima, go:но:n
 dagiya: nanogo: dimida:bi. Nililo: tamin amilo:
 gimo:lo: sio: o:leaumbo: wa:ka so:lo:l. ¹² Gio:
 a:la:dimidalikiyo:, ha:la: kaluka:isaleyay:yo: gili
 man dimido: a:но: ba:da:sa:ga:, ge hendale digalo:
 kalu a:la:asuluma:ib. A:la:ta:ga: gio: nowo:mbo:
 asuwa:foma:kiyo: mo:asuluma:ib.

*Ya:su amilo: tilida:da:sa:ga:lo: sowo:
 kaluka:isale*

¹³ Nao gio:, kaluka:isale sowab amio:, ha:la:
 kalu iliyо: misio: mo:ba:ba:no:lo:b a:lakiyo:
 nofolo:wo: alan dowa:sen ko:lo:, gio: a:la:bo:
 dimidabena:kiyo:, sowab kaluka:isale amilo:
 fa:la:doma:ibo:, gimo:wo: fanda sa:ma:nigo:l.
¹⁴ Nililo: tilidabuwo: we. Ya:suwo: sowa:sa:ga:yo:,
 a:dasilia:gane ko:lo:, kaluka:isale abeyo: Eya
 tilida:da:sa:ga:lo: sowab:lab a:но:, Godeya:yo: Ya:su

o:lia: tililia: mia:ib. ¹⁵ Ya:su Alana:lo: to wido:wo: we, niliyo: gimo:wo: sa:ma:nigo:l. Alando: yab ho:len a:namio:, kaluka:isale ni mela:no:lo: o:sab we, sowo: kaluka:isale i a:no: tiginila:sa:ga:yo:, tamin amio: ni ko:lebo: mo:ha:na:ib.

¹⁶ Ya:su Alan e Hebene a:la:ta:ga: yakiyo:, to halale sa:lab o:lia:, ma:mula: misa: kaluwa:lo: to sa:lab o:lia:, Godeya:lo: belolo: foma:no: olo bulu a:no:lia:, e tima:ib. A:la:ta:ga: kaluka:isale eya tilida:da:sa:ga:lo: sowo: i a:no:, tamina dasima:ib. ¹⁷ A:la:ta:ga: Godeya:yo: kaluka:isale mela:no:lo: o:lab nio: o:lia:, sowo: dasilia:gane a:no:lia:yo: halona dia:ga:, kola: usa kegea:sa:ga:yo:, Alano: akin amio: ua galilia:ib. A:la:go:ko:lo: nio: Alan o:lia:yo: mela:no: mela:no: mela:ib. ¹⁸ A:la:dimidama:ib ko:lo:, to wema:yo: gegelebo: asulo:wo: halalema:kiyo:, sa:la:lubi.

5

*Ya:su mia:nigab a:no: dimidalia:ga:
yasilima:no:*

¹ Nao i, gio: Ya:sulo: mia:no: ho:len o:lia: ofa:si o:lia:yo: a:na fa:la:doma:ibka: a:la:bo: gimo:wo: mo:sa:sa:lima:no:. ² Mo:wo:, Alan e yakiyo:, afalo: dian kalu ko:lo: nululo: yan aumb mia:ib a:la:bo:, gio: o:ma asulufo:lab. ³ Kaluka:isaleya: sa:lakiyo; “Nio: hida:yo:wo: aundo:ma, ga:li sol;” a:la:sa:la:li sen amio:, ilo: mogagila:ma:no:wo: wigibile a:naka fa:la:dowaki iligila:ma:ib ko:lo:, ga alela:sen a:ma:lo: nagalo: fa:la:dowan aumbo: fa:la:doma:ib ko:lo: kaluka:isale a:no: mada mo:yamisuluma:ib.

⁴ Ko:sega nao i, gio: sololiya saba ko:lo:, ho:len a:no: fa:la:dowalikiyo:, gio: afalo: dian kalu yab amilo: iligan aumbo: mo:iligima:ib. ⁵ Gio: tambo ho:lena: so:wa ko:lo: ho:len usa a:lab. Nio: sololi o:lia: nulu dowab a:ma: so:wama. ⁶ A:la:fo:ko:lo: kalu nolo: ko:lo: alifo:lab o:leaumbo:, nio: mo:dimidama:niki. Ko:sega nio: sikaga siliki, ninina:ma:la:yo: tilidoma:niki. ⁷ Mo:wo: alilan o:lia: aluna: ho:no: nakilo: no:no:lan man a:no:lia:yo:, nulu a:na dimidan. ⁸ Ko:sega nio: ho:lena: so:wa ko:lo: ninina:ma:la:yo: tilidoma:niki. Kaluwa:lo: bio: ta:lian aumbo:, niliyo: nol o:lia:yo: ha:fo: disa:laki, tilidabuwo: dinafa ta:lia:niki. A:la:ta:ga: Godeya:lo: niло: gasilia:no: a:no: hendele fa:la:doma:ib a:la:bo: asula:liki yasilima:niki. ⁹ Godeya:yo: nio: Ene kulufa:yo:wa:lo: falasila:ma:no: a:no: dima:ki da:feyo:ma. Ko:sega Godeya:yo: nio: gasiliakiyo:, Alan Ya:su Kelisowa a:la:ta:ga: ene mela:no:wo: nimo: dima:ki da:fe alifa:. ¹⁰ Nio: o:salikiyo:lo:, sowalikiyo:lo: Ya:su o:lia: mesea:kiyo:, Ya:su e niasuwa:taki sowo:. ¹¹ A:la:fo:ko:lo: gio: o:gdo: dimida:lab o:leaumbo:, gegelebo: asuwa:takiyo:, asulo:wo: halale alita:lubi.

Asuluma:no: to wido:

¹² Ni nao i, kaluka:isale gilo: halaido: asuwa:tab o:lia:, gili sa:s amilo: bo:fo:lowan o:lia:, gi ko:lo: hagugakilo: digalo: tolo: sa:la:lab i a:no:, giliyo: asulaki, a:ma: ha:ga dowabi. ¹³ Iliyo: nanog halaido: dimidabo:lo:b a:la:bo:, giliyo: dinafa asula:sa:ga:, imo:wo: ha:fo:wo: disa:lakiyo:, ili ha:ga mada dowabi. A:la:ta:ga: gio: gegelebo: ha:sa dowabi.

14 Ni nao i, gio: kaluka:isale bo:sulakilo: sab imo:wo: hagugubo: sa:la:bi. Kaluka:isale tagilakilo: sab i a:no: halale alitaki, towo: sa:la:lubi. Kaluka:isale halaido:lo: mo:sab a:no: asuwa:ta:bi. A:la:ta:ga: kaluka:isale tambomo:wo: ha:sa dowa:bi. **15** Kaluka:isale nolba:yo: man mogago:lo: dimidab o:mo:wo: wa:deabena:ki, gio: ka:la:lubi. Ho:leno: tambo gegelebo:lo:, ha:la: kalumo:wo:lo:, tambo ha:fo:wo: disa:la:lubi.

16-17 Gio: ho:leno: tambo sagala:lubi. Godemo:wo: dulugu sa:la:i ha:na: mela:no:wo: eda:so:bo. **18** Gilo: amio: kelego: ko:li ko:lilo:wo: fa:la:dowalikiyo:, Godemo:wo: mada o:m a:la:sa:la:lubi. Gio: Ya:su Kelisowa dowakiyo:, Godeya:yo: gio: man o:leo:ngo: ko:lo: dimidama:ki asulab.

19 Mamaya:lo: nanog dimidama:no: a:no: de o:ngo: ko:lo: dalila:so:bo. **20** Kaluka:isale abeyo: Godeya: wiya a:la:ta:ga: dinali sa:lalikiyo:, gio: to a:no: da:ba:no:wo: mo:bea:so:bo. **21-22** To sa:lab a:no: tambowo: aloba:da:sa:ga:, nafa dowab a:no: kudu ha:naki, man mogago: a:no: tambo tinia:i ha:na:lubi.

23 Ha:salo: downan Gode eyo: gio: malilo:le tambo ta:fo: melea:ki, dulugu so:lo:l. A:la:ta:ga: Godeya:yo: gili mela:no: mama o:lia: asulo: o:lia:, do:mo: o:lia:ma:yo: man mogago: mo:dimidama:ki ta:fo: ha:na:la:ga:, Alan Ya:su Kelisolo: yab amio:, hala dofo:leno: mo:bo:ba:ki, dulugu so:lo:l. **24** Gode gilo: da:fe alita:lab a:ma:yo:, Ene dinali sio: a:no: hendele dimida:sen ko:lo: Eyo: mada dimidama:ib.

²⁵ Ni nao i, giliyo: nio: Godemo: dulugu
 sa:la:biyo:. ²⁶ Gao nol o:lia: sagale alitakiyo:,
 ebean aumbo: mimila:bi*.

²⁷ Alana: wiya iliki, niyo: to halaido: we gimo:
 so:lo:l ko:lo: giliyo: mo:fo:s sa:sa:lo: we, Keliso
 kaluka:isale tambomo:wo: agela: mia:bi.

²⁸ Nili Alan, Ya:su Kelisowa: ene kanulan man
 a:no: gi o:lia: dow:a:biyo:.

* ^{5:26:} Ili man amio:, Keliso ao nowo: galilia sagalakiyo:,
 gidan o:li angakiyo:, imilise mimilo. A:la:ta:ga: adowo:lo:
 a:la:dimida:sen.

**Kaluli Baibel
Portions of the New Testament in the Kaluli language
of Papua New Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Kaluli long
Niugini**

copyright © 1998 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kaluli

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020

b1d455ca-c4bb-5822-b79f-8fad97c5b77